

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бандурка А. М. Психологія управління / А. М. Бандурка, С. П. Бочарова, Е. В. Землянская. – Харків : Фортуна-прес, 1998. – 464 с.
2. Амінов І. І. Методи аргументації і переконання співрозмовника [Електронний ресурс] / І. І. Амінов. – Режим доступу: http://refs.co.ua/64561-Metody_argumentacii_i_ubezhdeniya_sobesednika.html. – Назва з екрана.
3. Сидоренко Е. В. Тренінг впливання і протистояння впливанню / Е. В. Сидоренко. – СПб. : Речь, 2004. – 256 с.

Ходоба Ольга Ігорівна, здобувач кафедри європейського права та порівняльного правознавства Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВЕ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «МІЖНАРОДНИЙ ПРАВОВИЙ СТАНДАРТ»

Явище міжнародних правових стандартів як правовий феномен стало відоме ще з давніх часів [1], проте й нині дослідники пов'язують це явище з процесами глобалізації, подолання негативних наслідків якої неможливе без одностайного застосування державами принципу верховенства права. На думку російського дослідника О. Тиунова, «...процеси глобалізації правового простору на міжнародному рівні й інтернаціоналізація міжнародних правил у внутрішньодержавному регулюванні тісно пов'язані з категорією “міжнародно-правові стандарти”» [2, с. 11].

На нашу думку, беззаперечним фактом є те, що міжнародні стандарти є продуктом правової глобалізації, яка сприяє створенню єдиного правового поля для певної сукупності держав. Міжнародні стандарти відображають певні суспільні цінності, які є спільними для суб'єктів міжнародного спілкування. Вони виконують ту саму основоположну аксіологічну функцію, як і принципи міжнародного права.

Міжнародним стандартом буде тільки в тому разі, якщо він установлений актом міжнародного права на підставі узгодження та координації волі держав.

На думку болгарського правового діяча Є. Танчева, поняття міжнародних стандартів позначає універсальні, загальноприйняті канони поведінки держав, корпорацій та індивідів [3]. Таке твердження ми цілком поділяємо, адже будь-який встановлений стандарт варто розглядати як певний зразок (еталон), який служить для порівняння з ним інших подібних об'єктів чи явищ та їх оцінки на цій підставі. Стандарт встановлює мінімально припустимі характеристики об'єкта чи явища. «Такий, що не відповідає стандарту» – означає «поганий», «неякісний», «невизнаний».

Традиційно на міжнародній арені визначають два типи міжнародних стандартів: міжнародні технічні стандарти та міжнародні правові стандарти. Стандарти останнім часом з'являються не лише в галузях права, а й у сферах, які потребують узгодження позицій держав з метою їх подальшої співпраці та забезпечення економічного прогресу світового співтовариства. Частина таких стандартів пов'язана з потребою уніфікації різних процедурних чи технічних аспектів у сфері міждержавних відносин (міжнародні стандарти фінансової звітності, внутрішнього аудиту).

Водночас найважливішу категорію становлять міжнародні правові стандарти, які стосуються засад регулювання низки «внутрішніх» правових сфер, відіграючи роль взірців, на які мають орієнтуватися у своїй діяльності різні держави й учасники суспільного життя [4, с. 17].

Необхідність створення правових стандартів зафіксована у ст. 1 Статуту Ради Європи, яка визначає мету їх утворення, а саме: досягнення більшого єднання між державами-учасницями для збереження та втілення у життя ідеалів і принципів, які є їхнім спільним надбанням» [5, с. 31].

Історично перші міжнародні правові стандарти виникли у сфері прав людини. Всесвітня система захисту прав людини почала активно розвиватися у другій половині ХХ ст. – після Другої світової війни, насамперед, коли ООН ухвалила Загальну декларацію прав людини. У преамбулі до Декларації чітко окреслено, що викладені в ній принципи та положення слід

розглядати як «загальний стандарт» («common standart»), «загальний ідеал», прагнути досягти якого мають усі народи й держави [6, с. 19].

Парадигма універсальності міжнародних стандартів полягає в тому, що вони є єдиними для всіх держав, а вимоги, які встановлені ними, мають однаковий ступінь імперативності незалежно від того, у якій державі вони застосовуються. У зв'язку із цим не варто ототожнювати поняття «міжнародні стандарти» тільки з обов'язком дотримання державою положень міжнародних договорів.

Таким чином, термін «міжнародний стандарт» активно використовують національні та міжнародні інституції, це ступінь відповідності поведінки держави взятим на себе зобов'язанням. З огляду на це, міжнародний стандарт слід трактувати як взірць, зразок позитивного результату дотримання державою-учасницею своїх міжнародно-правових зобов'язань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Меленко С. Г. Давньогрецькі витоки української філософсько-правової думки : монографія / С. Г. Меленко. – Чернівці : Технодрук, 2013. – С. 432.

2. Тиунов О. Правові стандарти як засіб регулювання міжнародних та внутрішньодержавних відносин / О. Тиунов // Міжнародне право. – 2012. – № 1. – С. 10–26.

3. Tanchev E. International and European legal standards concerning principles of democratic elections / Tanchev E. // Science and technique of democracy. – No. 39.

4. Конституційні права, свободи і обов'язки людини і громадянина в Україні / за ред. Ю. С. Шемшученка. – Київ : Юрид. думка, 2008. – 252 с.

5. Онишко Є. Сучасний стан системи законів України крізь призму європейських правових стандартів / Є. Онишко // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : матеріали XVI регіон. наук.-практ. конф. (Львів, 8–9 лют. 2010 р.). – Львів, 2010. – С. 31–32.

6. Рабінович П. М. Права людини і громадянина / П. М. Рабінович, М. І. Хавронюк – Київ : Атіка, 2004. – 464 с.